

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18888/2023
28.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бисерка Крпић, адвокат у ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Анкица Мишков, адвокат у ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 65/23 од 19.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 28.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 65/23 од 19.01.2023. године у делу у ком је другостепеном пресудом усвојена жалба тужене и преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу исплати на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха износ од 105.000,00 динара, за душевне болове због умањења животне активности износ од 63.000,00 динара и за душевне болове због наружености износ од 105.000,00 динара са законском затезном каматом од дана 04.10.2022. године, као дана пресуђења, па до исплате, а тужилац обавезан да туженој накнади трошкова парничног поступка у износу од 211.775,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 65/23 од 19.01.2023. године у делу у ком је одбијена жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Сомбору П 2231/21 од 04.10.2022. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ ревизији тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 65/23 од 19.01.2023. године у делу у ком је одбијена жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Сомбору П 2231/21 од 04.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П 2231/21 од 04.10.2022. године, обавезана је тужена да тужиоцу исплати на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха износ од 105.000,00 динара, за душевне болове због умањења животне активности износ од 63.000,00 динара и за душевне болове због наружености износ од 105.000,00 динара са законском затезном каматом од дана 04.10.2022. године, као дана пресуђења, па до исплате. Одбијен је тужбени захтев преко досуђених па до тражених износа на име претрпљеног страха, на име душевних болова због умањења животне активности и душевних болова због наружености, све са законском затезном каматом. Одбијен је тужбени захтев за накнаду материјалне штете у износу од 20.000,00 динара. Тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 238.760,00 динара са законском затезном каматом од извршности па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 65/23 од 19.01.2023. године, жалба тужиоца је одбијена, жалба тужене је усвојена, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу исплати на име накнаде нематеријалне штете због претрпљеног страха износ од 105.000,00 динара, за душевне болове због умањења животне активности износ од 63.000,00 динара и за душевне болове због наружености износ од 105.000,00 динара са законском затезном каматом од дана 04.10.2022. године, као дана пресуђења, па до исплате и обавезан тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 211.775,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате, а првостепена пресуда у преосталом побијаном непреиначеном делу је потврђена. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 33.560,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка (члан 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку) и због погрешне примене материјалног права, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија тужиоца је дозвољена у делу којим побија пресуду којом је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о тужбеном захтеву, по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23, у даљем тексту ЗПП). У том делу Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, и утврдио да ревизија тужиоца, у делу у ком ревидент побија одлуку другостепеног суда којом је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев за исплату накнаде нематеријалне штете, није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Других битних повреда одредаба парничног поступку које могу представљати ревизијски разлог нема. Другостепена пресуда садржи довољне и потпуне разлоге о оцени жалбених навода и разлоге које је суд узео у обзир по службеној дужности, за оцену правилности другостепене пресуде, па нема битне повреде одредаба парничног поступка у смислу члана 374. став 1. Закона о парничном поступку. У поступку пред другостепеним судом није дошло ни до пропуста или до

погрешне примене одребе члана 383. став 3. Закона о парничном поступку. Другостепени суд није нашао да је ради правилног утврђења чињеничног стања потребно да се понови већ изведени докази, те није било потребно да заказује расправу. Ревидент указује на повреду из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, што није разлог због кога се може одлука побијати ревизијом.

Предмет тужбеног захтева је накнада материјалне и нематеријалне штете, као последица штетног догађаја од дана 29.10.2016. године.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је обављао послове постављања фасаде на кући тужене, тако што је дана 29.10.2016. године, стојећи на мердевинама током постављања фасаде бушио стиропор бушилицом на месту које се налази надесно и навише у односу на струјни сат, и том приликом дошло је до струјног удара, услед кога је избила ватра која је захватила и тужиочеву одећу. То је трајало 20-так секунди док није избио осигурач и нестало струје у целој кући. Тужилац је успео да испусти бушилицу из руке, али је задобио тешке телесне повреде у виду опекотине другог степена, обе предње стране бутине и опекотине ручја и шаке. Исправност електричних инсталација (укључујући и прикључни кабел од електростуба до разводног мерног ормана), као и исправност електротехничке документације, проверавана је 30.07.1987. године од стране овлашћених и квалификованих радника СО Сомбор, Комитета за комунално стамбене послове и урбанизам, чији извештај не садржи ниједну примедбу и на основу кога је Електродистрибуција Сомбор прикључила потрошача на адреси ... на дистрибутивну напонску мрежу. Контрола мерења вршена је и 02.12.2010. године и 31.10.2013. године. На основу налаза и мишљења вештака Драгана Лаврнића, првостепени суд утврђује да су све електроинсталације на предметној кући на којој је тужилац изводио радове изведене прописно, те да су сва правила за електричне инсталације и уградњу електроопреме била поштована, и да се наступање штетног догађаја - струјног удара могло спречити предузимањем адекватних мера и то употребом детектора кабла, којим се може утврдити траса којом је кабл укопан. Траса напонског кабла може да се утврди помоћу пројекта изведеног стања електринсталација, употребе детектора кабла и најсигурнији начин који је потребно користити и после наведеног, пажљивим обијањем малтера на неколико места где се има намера бушити. Тужитељ није поступио на наведени начин, те није употребио детектор кабла, него је верујући на реч туженој да је струја изнад сата, без претходне провере приступио бушењу.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд делимично је усвојио тужбени захтев налазећи да се основ одговорности тужене за накнаду настале штете заснива на члановима 173. и 174. Закона о облигационим односима, јер се струја на непокретности тужене сматра опасном ствари, па као ималац опасне ствари тужена одговора за штету која је настала, по основу објективне одговорности. Првостепени суд налази да је тужилац својим несавесним поступањем допринео настанку штете у висини од 30 %, јер није предузео мере да се открије и елиминише потенцијална опасност, а да је допринос тужене 70 % јер је дала погрешно упутство тужиоцу.

Другостепени суд, супротно становишту првостепеног суда, сматра да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев, па је одлуку првостепеног суда у том делу преиначио и одбио тужбени захтев,

не прихватајући став првостепеног суда о постојању основа одговорности на страни тужене по одредбама чланова 173. и 174. ЗОО у ситуацији када је електроинсталација на предметној кући била изведена у складу са прописима и правилима струке, па не може бити речи о томе да је штета коју је тужилац претрпео настала у вези са опасном ствари, односно не ради се о опасној ствари. Тужилац није поступао пажњом доброг стручњака (није предузео потребне мере да предупреди, открије и елиминише потенцијалну опасност), а из чињеничног стања не произилази неки други основ одговорности тужене за штету.

Ревидент у ревизији оспорава оцену доказа и правилност утврђеног чињеничног стања од значаја за закључак о исправности инсталација на кући тужиље. Ревидент истиче да је неправилно да су каблови на зиду са спољне стране куће, да нису уштемани и покривени малтером дебљине од 1cm, чиме настоји да докаже да је претрпео штету у вези са опасном ствари, за коју тужена као власник опасне ствари одговара по принципу објективне одговорности. Разлози ревизије не стоје.

Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари сматра се да потиче од те ствари, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Чланом 174. истог закона, прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац.

Према налажењу Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда да струја, односно инсталације на непокретности тужене у конкретном случају није узрок штете и да тужена као њен ималац не може бити одговорна за насталу штету по принципу објективне одговорности. Ово на основу утврђења да су све електроинсталације на предметној непокретности биле изведене прописно, у складу са правилима о постављању електричних инсталација и уградњи електроопреме. Такво утврђење је првостепени суд засновао на оцени налаза и мишљења вештака електротехничке струке, на чији налаз и мишљење тужилац није имао примедба. На основу тог налаза је утврђено и на који начин је тужилац требало да поступа да би опасност избегао. Правилност тако утврђеног чињеничног стања о исправности постављених електроинсталација на непокретности тужене ревидент није оборио тврдњом да су каблови били погрешно постављени на спољне зидове, прекривени обичном фасадом од малтера од 1cm, на начин који је опасан за свакога, јер такве тврдње тужилац није доказао у току поступка. Код таквог стања ствари, струјни кабл на непокретности тужиље није узрок штете, како правилно оцењује другостепени суд. Стога нема основа објективној одговорности тужене за насталу штету. У радњама тужене није узрок штете, већ у пропустима тужиоца да на одговарајући начин провери положај каблова пре бушења бушилицом. Стога нема основа одговорности тужене за насталу штету ни по другим могућим основима (члан 177. став 2. ЗОО).

Због напред наведеног, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одбио ревизију тужиоца, у ставу првом изреке пресуде.

Оцењујући дозвољеност ревизије тужиоца изјављене против одлуке Апелационог суда у Новом Саду Гж 65/23 од 19.01.2023. године, у делу у ком је одбијена жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда, у смислу члана 404. Закона

о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23) Врховни суд је оценио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној.

Према одредби члана 404. ЗПП ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, Врховни суд је закључио да не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права. Тужилац изјављеном ревизијом побија одлуку нижестепених судова у делу у ком је одбијен захтев тужиоца за накнаду материјалне и нематеријалне штете као последице штетног догађаја од 29.10.2016. године у износу од 397.000,00 динара. Ревизијским наводима тужиоца указује се на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није правно релевантан основ за изјављивање посебне ревизије, нити је позивање ревидента на погрешну примену материјалног права довољно да би се о наведеној ревизији одлучивало као о посебној ревизији, нити се ревизијом указује на постојање других одлука које би указивале на различито поступање судова у предметима са истим чињеничним основом. Из наведеног следи да не постоји неуједначеност судске праксе на начин на који се то указује ревизијом.

Врховни суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије по одредби члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) и нашао да ревизија тужилаца није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужилац је тужбу поднео дана 04.01.2017. године. Вредност предмета спора побијаног дела пресуде износи 397.000,00 динара, односно динарска противвредност од 3.215,85 евра на дан подношења тужбе.

Вредност побијаног дела правноснажне другостепене одлуке која се побија ревизијом и која се односи на главно потраживање је испод законом прописаног ревизијског цензуса.

Стога, када је вредност побијаног дела другостепене одлуке који се односи на главно потраживање испод прописаног ревизијског цензуса, то је разлог због којег ревизија тужиоца није дозвољена.

На основу изложеног, Врховни суд је применом одредбе члана 413. Закона о парничном поступку ревизију одбацио као недозвољену.

Ставом четири изреке, Врховни суд одбио је захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка имајући у виду да исти није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**